



Sámi allaskuvla

Sámi University of Applied Sciences

OAHPPOPLÁNA

Ođasjournalistihkka 2

15 oahppočuoggá

Sámi journalistihka bachelorprográmma

1 Oahpu namma

Sámegillii: Ođasjournalistihkka 2

Norsk: Nyhetsjournalistikk 2

English: News Journalism 2

2 Oppalaš diedut oahpu birra

- Oahpu koda: JOU 100-2
- Viidodat: 15 oahppočuoggá
- Oahpu lágideapmi: Oahppu lágiduvvo oahppobáikkis Sámi allaskuvllas. Neahttavuđot prográmmat sáhttet geavahuvvot sihke logaldallamis, bagadallamis ja sisabuktimis.

3 Oahpu gullevažuohta

Oahppu lea geatnegahtton oassi Sámi journalistihka bacheloroahpus.

4 Sisabeassangáibádušat

Studeanta ferte leat čadahan Ođasjournalistihka 1 dahje vástideaddji oahpu ovdal beassá Ođasjournalistihkka 2 ohppui.

Jos leat sajit, de sáhttet olggobeale/ eksterna ohccit ohcat dán ohppui. Ohccit fertejit deavdit Sámi allaskuvlla vuodđooahpuid oppalaš sisaváldingáibádušaid.

Sisabeassanvuodđu sáhtta leat juogo oppalaš lohkan gelbbolašvuohta (čadahan joatkkaskuvlla/logahaga) dahje reálagelbbolašvuohta. Sáme giela gáibádusa sáhtta deavdit čuovvovaš vugiid mielde: Norgga joatkkaskuvllas sáme giella 1. dahje 2. giellan 2, Suoma logahagas eatnigielladutkkus dahje lohkan sáme giela vierrogiellan ja Ruota gymnásas eatnigiellan (modersmål 200 čuoggá) dahje odđáiigásaš giellan (moderna språk 200-300 čuoggá) dahje vástideaddji sáme gieloahppu doaibmi njuolggadusaid mielde. Sáme giela gáibádusa sáhtta maid deavdit sáme giela lohkanbadjeoahpuin, 30 oahppočuoggá, dahje vástideaddji oahpuin dahje ceavzit giellageahččaleami maid Sámi allaskuvla lágida. Jus lea eahpesihkarvuohta man dási gelbbolašvuohta ohccis lea, de ášši ovddiduvvo fágalaš árvvoštallamii ja meannuduvvo dán vuodul.

5 Oahpahušgiella

Oahpahušgiella lea davvisáme giella, muhto skandináva gielat ja engelasgiella sáhttet geavahuvvot. Oahpahuš eangalsgillii ii dulkojuvvo. Eará gielaide oahpahuš dulkojuvvo dárbbu mielde.

6 Sisdoallu

Dán oahpus leat sihke teorehtalaš ja praktihkalaš oasit. Studeanta galgá Ođasjournalistihka 2 oahpus čiekŋudit váddáset ođasáššiid. Oahppá digitála reaidduid bokte ohcat odđásiid ja dehálaš ođasgáldun šaddet maid elektrovnnalaš poastajournalat. Studeanta oahppá juogadit

ideaidda ja dieđuid vai joavkkut ovttasráđiid ohppet buvttadit ođđasiid, numo stuorát doaimmahusain. Kriminálajournalistihkka lea ođđa fáddá ja studeanttat šaddet čuovvut dikki ja ráhkadit ođasášši dikkis. Studeanta bargá áicamin ja oahppá maiddái mo láhttejit ođasbarggus vai lea luottehahttin.

7 Oahppanjoksosat

Máhttu ja diehtu:

Studeanta

- lea čiekŋudan vuđoleappot ođđasiidda ja máhtta digitála ohcanreaidut geavahit
- hálddaša jearahallanteknihkaid
- ádde mo buorre ja vuđolaš snuoggan doaibmá ođasbarggus
- ádde mii lea guorahalli ođasjournalistihka doaibma
- máhtta kártet fápmostruktuvrraid Sámis
- diehtá mo riektevuogádagat leat davviriikkain
- máhtta geavahit Sosiála mediaid ođasbuvttadeamis

Gálggat:

Studeanta

- máhtta čiekŋudit ođđasiidda ja máhtta árvvoštallat mii lea ođas ja mii ii leat ođas
- máhtta reflekteret dahje vuđoleappot čilget ođasjournalistihka dehálašvuoda servodagas
- diehtá manne ferte suddjet gálduid ja gálduid čanastagaid
- máhtta vuđoleabbo reportášaid ja ođđasiid ráhkadit
- máhtta buvttadit ođđasiid ja visuála journalistihka
- máhtta oaidnit mo guorahallanjournalistihkka lea váikkuheaddjin ođasbarggus

Oppalaš gelbbolašvuotta:

Studeanta

- máhtta ja diehtá makkár gáibádusat leat ođasjournalistihkas
- bastá čilget ođasbuvttadeami ehtalaš hástalusaid go jođánit šaddá buvttadit
- máhtta čilget čuolmmaid go ođđasiid buvttada, erenoamážit ozadettiin ođđasiid sosiála mediain
- máhtta ođasšáŋŋeriid
- máhtta oaidnit ođđasiid árvvu stuorát konteavsttas
- máhtta earuhit mii lea čilgehus ja guorahalli journalistihkka
- dovdá sámi servodaga fápmostruktuvrraid
- dovdá kriminálajournalistihka

8 Oahpahan- ja oahppanvuogit

Dán fáttás lea oahpahuš klássalanjas. Studeanttat šaddet johtit lagašbirrasis go buvttadit ođđasiid. Sii čuovvot čoahkkimiid, deaivvademiid ja ohcet ođđasiid digitála poastalisttuin. Okta dehálaš oassi lea čuovvut diggeášši dikkis.

9 Gáibádusat beassat eksámenii

Studeanta galgá čađahit guokte (2) vahkku hárjehallan ođasdoaimmahusas.

Studeanta ráhkada bargomáhpa mas leat golbma barggu:

Vuosttaš bargu lea rogganprošeakta mas buvttada ođasreportáša mas leat unnimusat guokte gáldu. Sáhtta buvttadit čállosa govaiguin, jietna reportáša dahje filbmet ođasášši mii lea 2- 3 minuhta. Sáhtta maid buvttadit ođasráiddu sosiála mediaide.

Nubbi bargu lea čállit unnimusat guokte siidosaš diggereferáhta mas leat sihke teaksta, govat ja metodačilgehus.

Goalmmát bargu lea dieđalaš čállin mas studeanta bargá etihkain ja vihkkedallá ođasbarggu čuolmmaid. Dás galgá studeanta čiekŋudit välljejuvvon fáddái ja geavahit sihke teorijja ja jearahallamiid go čállá čállosa mii lea unnimusat vihtta (5) siiddu.

Bargogáibádusaide gullet leat aktiivvalaččat mielde logaldallamiin ja buvttadit jeavddalačča geatnegahtton bargguid. Kurssa dohkkeheami gáibádusson lea unnimusat 80 proseantta oassálastin ja buot bargobihtát galget leat máhcahuvvon ja 80 proseantta dohkkehuvvon. Fágaoahpaheaddji dohkkeha gáibádusaid beassat eksámenii.

10 Eksámen

Eksámen lea 5-beaivásaš ruovttueksámen mas lea sihke teorijja ja mas studeanta analysere iežas máhppabargguid ja čájeha mo livččii vejolaš buoridit daid.

Árvosánit biddjojit dainna lágiin ahte teorijjas ja máhppaanalysas lea seamma ollu deaddu.

Árvosánit addojit ECTS vuogádaga mielde, mas A lea buoremus árvosátni ja E lea vuolemus ceavzinárvosátni. F árvosátni mearkkaša ahte ii leat ceavzán. Muđui čujuhuvvo Sámi allaskuvlla loahpalaš árvvoštallan- ja eksámennjuolggadusaide.

11 Leago privatisttain vejolaš váldit dán oahpu?

Ii leat.

12 Kvalitehtasihkkarastin

Čujuhuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii, ja makkár vejolašvuodát/geatnegasvuodát studeanttain lea árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta.

Oahpu fágalaš kvalitehta mii guoská oahpahussii, oahppoplánaide, lohkanbadjeplánaide ja eksámenii, guorahallojuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádaga mielde.

13 Lohkanmearri

Allern, Sigurd (2015) *Journalistikk og kildekritisk analyse*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (kapihttalat mearriduvvojit maŋŋil)

Brurås, Svein (2014) *Etikk for journalister*. Bergen: Fagbokforlaget Kap. 6,7 ja 8

Eide, Elisabeth, Ismaeli, Afshin og Senatorzade, Amin (2017) *På flukt med mobiltelefonen, En dyrebar følgesvenn*, Oslo: Pax Forlag

Handgaard Brynjulf, Simonsen, Anne Hege og Steen Steensen (2013) *Journalistikk En innføring*. Oslo: Gyldedal Akademisk (siidu 146-339)

Hornmoen, Harald, Roksvold, Thore og Alnæs Jørgen (red.) (2015) *Individet i journalistikken*, Oslo: Cappelen

Røe, Knut (2003) *Sáhkkeheapmi rádios ja televišuvnnas*. Kárášjohka: Davvi Girji

Østlyngen, Trine og Øvrebø, Turid (2008) *Journalistihkka – Metoda ja fága*. Kárášjohka: Davvi Girji (siiddut 181- 360)

Sámi logut muiitalit (5-10) Guovdageaidnu: Sámi allaskuvla ja norden

Pensumlistu sáhtta rievdat jos bohtet ođđa áigeguovdilis girjjit.